

- AKTİVİTELİ TÜRKÇE OKUMA KİTABI -

SELMA OTUK & GÜL ÇETİN

1. BASKI 2021

© 2021 E. WEBER VERLAG GmbH, A - 7000 EISENSTADT

ISBN 978-3-85253-722-1 - SBNr. 205524

- ÖNSÖZ -

Bu kitabı hazırlamaktaki öncelikli amacımız, yurt dışında yaşayan Türk çocuklarına dillerini doğru bir şekilde öğrenmelerini ve kullanmalarını, kendi kültürel değerlerini ve kimliklerini korumalarını sağlamaktır.

Noktalama işaretlerinin kolayca öğrenimini sağlamak için özel olarak tasarladığımız bu kitap ile çocuklar duygu ve düşüncelerini daha açık ifade etmeyi, cümlelerin yapısını ve duraklama noktalarını belirlemeyi öğrenirken, aynı zamanda okumaları ve okuduklarını anlamaları kolaylaşacaktır. Ayrıca QR kodlar taranarak sesli hikayeleri dinlenebilen kitabımız, çocukların sesli okumalarında sözün vurgu ve ton gibi özelliklerini, doğru telaffuz etmek, akıcı okumak ve okuduklarını anlamak konusunda ana dillerini kullanma becerilerini geliştireceklerdir.

Kitabımızda her bir noktalama işareti kullanımını gösteren, aynı zamanda eğlenceli bir şekilde seslendirilmiş on iki tane hikaye vardır. Hikayelerimizin konularını seçerken özellikle evrensel değerler çerçevesinde çocuklarda bilinç oluşturmaya hedefledik ve bir yandan bu olayları kendi kültürleriyle harmanladık. Hikayelerin çocuklar tarafından kolayca okunup algılanabilmesi için basit ve kısa cümleler kurarak, dilin sade kullanımına özellikle dikkat ettik.

Her bir hikayeden sonra noktalama işaretlerinin tanımı, örnek kullanımları ve etkinlikleri mevcut. Ayrıca okudukları hikayeye özel soru ve faaliyetler ekleyerek çocukların hikayeler üzerinde düşünme ve yorumlama becerilerini geliştirmelerini, bir yandan da eğlenmelerini hedefledik. Etkinlik soruları çocukların kolayca cevaplayabilecekleri basit seviyededir. Çocuk kitaplarının olmazsa olmazı görsellerimizi, her hikayede anlatılan durumun çocukların zihinlerinde şekillenmesine kolaylık sağlamak ve kalıcılığı arttırmak için özenle hazırladık. Ayrıca kullanılan doku, şekil, renk, çizgi çeşitliliği ile çocuklara sanat ve estetik değerlerle tanıştırmayı hedefledik.

"Okumak Çok Güzel" kitabımızda olduğu gibi, "Noktalama İşaretlerini Öğreniyorum" kitabımızla da çocuklara bir yandan kitap okuma sevgisi kazandırırken, bir yandan da ana dillerini sevmeleri ve dil becerilerini geliştirmelerine teşvik etmek konusunda bir fark yaratmayı arzu ediyoruz.

Kitabımızın hikayelerininin seslendirilmesinde emeği geçen sevgili eşim Sarp Çetin'e ve kitabın hazırlığı boyunca uzmanlığıyla bizi gönüllü olarak destekleyen emekli öğretmen ve yazar Elisabeth Nevyjel'e teşekkür ediyoruz.

Selma Otuk & Gül Çetin
www.okumakcokguzel.com

- İÇİNDEKİLER -

Noktalama İşaretleri	6
Cep Telefonuma Ne Oldu?	8
Nokta	12
Babamla Pazara Gittik	18
Virgül	22
Meraklı Teyze	28
Soru İşareti	32
Off, Dişim Çok Ağrıyor	36
Ünlem İşareti.....	40
Kek Yapıyoruz	42
İki Nokta	46
Sessiz Sinema	48
Noktalı Virgül	52
Türkiye'ye Gidiyoruz	54
Kesme İşareti	58
Karagöz İle Hacivat: Buzacı	60
Uzun Çizgi	64
Odamı Topluyorum	66
Tırnak İşareti / Tek Tırnak	70
İstanbul	72
Parantez/Köşeli Parantez	76
Almanya "0"- Türkiye "0"	78
Kısa Çizgi	82
Dedemin Turşusu	84
Üç Nokta / Denden/ Eğik Çizgi	88
Noktalama İşareti Etkinlikleri	91

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Duygu ve düşüncelerimizi daha anlaşılır hale getirmek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak için kullandığımız işaretlere **noktalama işaretleri** denir.

Türkçemizde kullandığımız noktalama işaretleri şunlardır:

1. Nokta
2. Virgül
3. Soru işareti
4. Ünlem
5. İki nokta
6. Noktalı virgül
7. Kesme
8. Uzun çizgi
9. Tırnak
10. Tek tırnak
11. Parantez
12. Köşeli parantez
13. Kısa çizgi
14. Üç nokta
15. Eğik çizgi
16. Denden

Yandaki noktalama işaretleri posterimizi inceleyebilir ve hangi işaretler ile gösterildiğini öğrenebilirsiniz. Kitabımız boyunca noktalama işaretlerinin neler olduğunu ve tek tek kullanım alanlarını işleyeceğiz. Etkinliklerimizle de bilgilerimizi pekiştireceğiz. Ayrıca birbirinden güzel hikayeler bu yolculuk boyunca size eşlik edecek.

Haydi başlıyoruz!

NOKTALAMA İŞARETLERİ

NOKTA

VİRGÜL

SORU İŞARETİ

ÜNLEM

İKİ NOKTA

NOKTALI VİRGÜL

KESME

UZUN ÇİZGİ

TIRNAK

TEK TIRNAK

PARANTEZ

KÖŞELİ
PARANTEZ

KISA ÇİZGİ

ÜÇ NOKTA

EĞİK ÇİZGİ

DENDEN

CEP TELEFONUMA NE OLDU?

Okulun son günlerinde havalar gittikçe ısınıyor. Çoğu kez, öğleden sonraları arkadaşlarla parkta oynuyor, sohbet ediyoruz. Geçen hafta sonu yani 28.5.2020 tarihinde, Ahmet, Pınar, Erol, İnci, Cem ve ben yüzmeye gitmeye karar verdik. Hep birlikte, Orman Cad. Leylak Sok. adresindeki yüzme havuzunda buluştuk.

Hava güneşli ve sıcaktı. İki ayrı havuz vardı. Bir tanesi 1.20 cm, diğeri 2.10 cm derinliğindeydi. Biz çok iyi yüzme bildiğimiz için 2.10 cm olan havuza girdik. Bol bol yüzdük. Yorulunca çıkıp dinlendik, sonra tekrar yüzdük. Erol ve Cem trampenin 2. katından havuza korkmadan atladılar. Ahmet, İnci ve ben ancak 1. katından suya atlayabildik.

Karnımız acıkınca, giyinerek büfeye gittik. Kendimize tost ve içecek aldık. Karnımızı doyurduktan sonra tekrar havuz kenarına döndük. Bir süre yanımızda getirdiğimiz kitaplarımızı okuyarak güneşlendik. Sonra birden Ahmet: "Çocuklar, gelin yarış yapalım!" dedi heyecanla. Hepimiz koşarak havuza atladık ve tam o anda olan oldu. Ben cebimdeki telefonu çıkarmayı unuttuğum için, mayomun cebindeki telefonum da benimle birlikte havuza girmiş ve bozulmuş oldu.

Önce üzüldüm, sonra da yapacak birşey olmadığına karar verdim ve arkadaşlarımla yüzmeye devam ettim. Yüzme havuzu sabah 9.30'da açılıyor ve akşam 18.30'da kapanıyor. Biz son dakikaya kadar orada kaldık. Hem arkadaşlarımla beraber olmak, hem de açık havada yüzmek çok hoşuma gitti. Bir de unutmadan söyleyeyim, yaptığımız yüzme yarışında ben 2. oldum. Erol 1. ve Cem 3. oldu. O kadar çok eğlendik ki, önümüzdeki hafta sonu yine buluşacağız.

Okuduğumuz hikaye ile ilgili aşağıdaki soruların cevaplarını verebilir misin?

1

Çocuklar hangi tarihte yüzme havuzuna gittiler?

2

Yüzme havuzunun adresi nedir?

3

Çocukların girdiği havuzun derinliği ne kadar?

4

Yüzme havuzu saat kaçta açılıyor ve kaçta kapanıyor?

5

Tramplenin 1. katından kimler, 2. katından kimler atladı?

6

Çocuklar acıkınca büfeden neler aldılar?

7

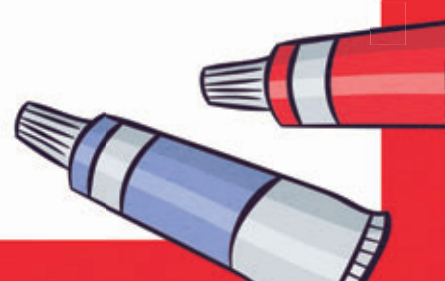
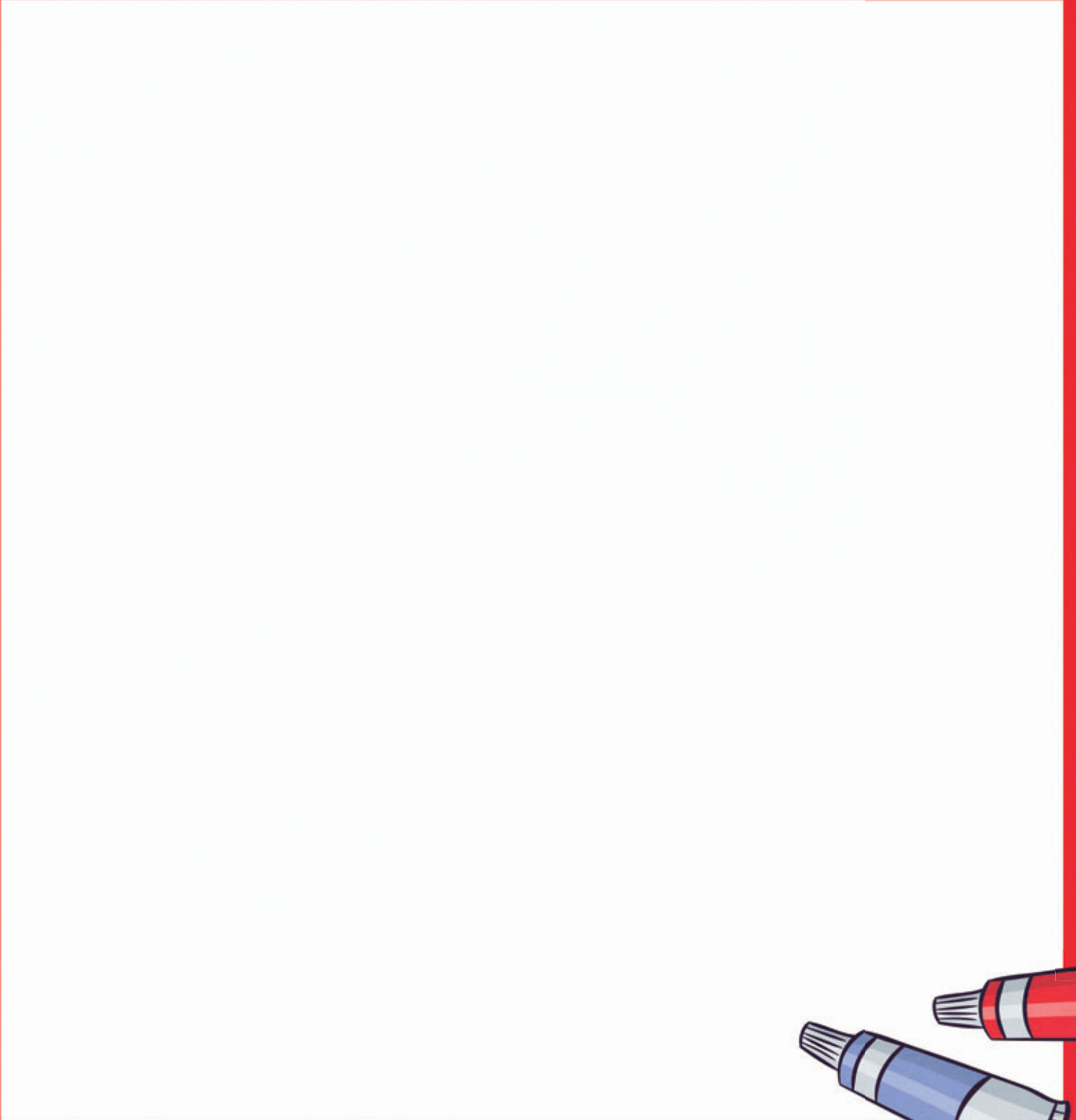
Yarış yapma fikri kimindi ve yarışın sonuçları ne oldu?

8

Çocuğun cep telefonuna ne oldu? Bu duruma üzüldü mü?

**Yüzme havuzuna gittiğin bir günün resimini
yapmaya ne dersin?**

NOKTA

NE ZAMAN KULLANILIR?

- 1 Anlamı tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.

ÖRNEKLER:

- Güneşli günleri severim.
- Annem benim için börek yapmış.

- 2 Bazı kısaltmaların sonuna konur.

ÖRNEKLER:

Cad. (cadde) Alb. (albay) İng. (İngilizce).

Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmalarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılır ve araya nokta konmaz.

ÖRNEKLER:

TBMM (Türkiye Büyük Millet Meclisi), TDK (Türk Dil Kurumu), B (batı), D (doğu), G (güney), K (kuzey); GB (güneybatı), GD (güneydoğu), KB (kuzeybatı), KD (kuzeydoğu)

Sadece T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe) kısaltmalarında nokta kullanılır.

- 3 Maddeleri gösteren sayı ve harflerden sonra konur.

ÖRNEKLER:

1. Sebzeler a. kış sebzeleri b. yaz sebzeleri

Benim adım nokta.
Yerim var cümle sonunda.
Sıra bildiren sayı ve
kısaltmalarda,
Sakin beni unutma!

- 4 Sıra bildirmek için sayılardan sonra, "-ıncı, -inci" ekinin yerine konur.

ÖRNEKLER:

- Okulda düzenlenen koşuda 3. oldum.
- Halamlar apartmanın 10. katında oturuyor.

- 5 Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

ÖRNEKLER:

- Teyzem 6.11.1980 doğumludur.
- Türkiye'de Cumhuriyet 29.10.1923 tarihinde ilan edilmiştir.

NOT:

Tarihlerde ay adları yazıyla yazılırsa, öncesinde ve sonrasında nokta kullanılmaz.

- Çocuk Hakları Sözleşmesi 20 Kasım 1989 tarihinde imzalanmıştır. **DOĞRU**
- Çocuk Hakları Sözleşmesi 20. Kasım. 1989 tarihinde imzalanmıştır. **YANLIŞ**

- 6 Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

ÖRNEKLER:

- Tiyatro saat 13.30'da başlayacakmış.
- Arkadaşımın doğum günü partisi saat 15.30'da yapılacakmış.

1

Aşağıdaki cümlelerde ( ) parantezle gösterilen yerlere örneklerdeki gibi nokta (.) koyar mısın?

ÖRNEKLER:

- ★ Top oynuyorum(.)
- ★ Arkadaşım, 1(.) katta oturuyor(.)

- ★ Geldim( )
- ★ Kulaklarımla duydum( )
- ★ Zeynep, 4( ) sınıfa başladı( )
- ★ Manavdan iki kilo kiraz aldım( )
- ★ Aslı, 2( ) raftaki kitaba uzandı( )
- ★ Okulumuzun resim yarışmasında 1( ) olmuşsun( )
- ★ Denizde yüzüyorum( )
- ★ Otobüste 1( ) koltukta annem, 2( ) koltukta babam oturdu( )

2

Sonunda nokta işareti (.) olan iki cümle yazabilir misin?

Unutma!
Bazı kelimeler
kısaltıldıktan
sonra sonuna
nokta konulur.

Aşağıda bir kelime iksiri var. Bu kelime iksirinin altındaki kelimeleri örnekteki gibi kısaltarak istediğin gibi yerleştirebilirsin.

ALBAY

DOKTOR

SOKAK

PROFESÖR

CADDE

ALMANCA

VE BENZERİ

ALB. DR. SOK. PROF. CAD. ALM. VB.

Bir haftalık ajandayı planlamaya ne dersin?
Bu planlamayı yaparken tarih yerlerine ve saatlerine nokta
koymayı unutmamalısın.

	NE YAPACAĞIM?	NE ZAMAN YAPACAĞIM?	SAAT KAÇTA YAPACAĞIM?
PAZARTESİ			
SALI			
ÇARŞAMBA			
PERŞEMBE			
CUMA			
CUMARTESİ			
PAZAR			

Aşağıdaki tabelalarda yer alan kurum ve kuruluşların doğru kısaltmalarını altlarındaki boş tabelalara yazabilir misin? Böylece annesinin yanına gitmek isteyen çocuğun, labirenti geçmesine yardımcı olabilirsin.

Unutma!

Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmalarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılır ve araya nokta konmaz. Ama bazı kelimelere de konabilir.

